

<https://joodsactueel.be/2023/10/14/de-oorlog-in-gaza-oh-zo-makkelijk-om-vanuit-onze-veilige-stoel-kritiek-te-hebben/>

De oorlog in Gaza: “oh zo makkelijk om vanuit onze veilige stoel kritiek te hebben”

14 Oktober 2023 GAZA OORLOG

Palestijnse

terroristen

Het nieuws blijft ons bestoken met berichten over Israël en Hamas, en terecht: dit conflict is véél breder dan het Midden-Oosten, en kan wereldwijde, ingrijpende en langdurige gevolgen hebben. Twee culturen en wereldvisies botsen tegen elkaar, twee religies en politieke systemen. Zonder doembeelden te verspreiden, maar dit conflict heeft het potentieel om de vonk te zijn voor een derde wereldoorlog. Israël heeft nucleaire wapens, en Iran ook bijna. Dat alles doet de vraag rijzen met wie we moeten sympathiseren in onze berichtgeving. Een moeilijke vraag..., of: een valse vraag?

Ignace Demaerel

Ach, in een 'normale' wereld zou je evenveel met alle lijdenden aan beide kanten moeten meeleven, maar wie is hier de grootste boosdoener en wie lijdt het meest? Het is een zeer mooie, menselijke neiging om te sympathiseren met de underdog, maar een underdog heeft niet per definitie gelijk. Je kan oprecht sympathiseren met de Palestijnse zaak en hun lijdende volk, maar er zijn hier twee underdogs tegenover elkaar. In de media woedt haast een even felle oorlog om de perceptie, en wie de heftigste beelden van bebloede kinderen kan posten, kan de meeste verontwaardiging oproepen. Een pijnlijk opbod.

Het Israëliëse leger is een modern leger dat, overeenkomstig de conventie van Genève, probeert alleen militaire doelwitten te treffen, ook al worden ongetwijfeld veel onschuldige burgers mee geraakt. Maar Hamas doet niet eens een poging daartoe, heeft niet eens die intentie: 260 jongeren op een festival, afgeslachte baby's in een nederzetting... Het is blinde terreur, om opzettelijk zoveel mogelijk collateral damage aan te richten. Wordt Israël constant aangeklaagd voor mensenrechtenschendingen? Elke mistoestand en fout mag benoemd worden, als maar dezelfde lat zou gehanteerd worden voor de andere partij. Er bestaat sowieso geen 'objectieve meetlat', laten we dus maar voorzichtig zijn in ons oordeel.

Israël is een democratie naar westers model – die net als elke democratie worstelt met tal van interne spanningen – , wat je nauwelijks van de Arabische buurlanden kan zeggen, en zeker niet van de Gazastrook. Hamas is een regelrechte dictatuur, die geen kritiek toelaat, geen vrije meningsuiting of vrije pers. Mensen die verdacht worden van collaboratie met Israël worden zonder vorm van proces en op brute wijze gelyncht op straat: zelfs als het een loos gerucht is. Hamas terroriseert en gijzelt haar eigen bevolking: als er massa's doden vallen, is dat voor hen geen enkel probleem: ze zijn helden en martelaren en zullen in het paradijs beloond worden met 70 maagden. En de families krijgen duizenden dollars 'beloning', aanlokkelijk voor wie echt arm is. En als er kinderen gedood worden, is dat nog beter voor de beeldvorming om sympathie op te wekken in de wereldpers. Het klinkt cynisch, maar de meeste oorlogen, ook in de media, worden vuil gespeeld. Laten we niet naïef zijn.

CORRUPTIE

In Israël mag en kan je openlijk protesteren tegen de premier en de regering en hun te harde politiek, zonder in de gevangenis gegooid te worden; in Gaza niets daarvan. Geen transparantie, noch in politiek noch in financiën. De corruptie onder Palestijnse leiders is alom bekend: Yasser Arafat heeft ooit 900 miljoen aan 'hulpfondsen' naar zijn eigen rekeningen doorgesluisd – in 2003 door het IMF bevestigd. Zijn vrouw die in Parijs woonde, kreeg maandelijks 1,27 miljoen euro van een Zwitserse

bankrekening, en bij Arafats dood bleek ze 1,3 miljard te erven. Waarom de Palestijnse bevolking arm is...?

Het jarenlange wantrouwen van Israël tegenover Hamas – en Iran – blijkt helaas geen ‘oorlogsretoriek’ van enkele haviken, maar gerechtvaardigd: deze aanval was zeer zorgvuldig en systematisch gepland en georganiseerd. Alle energie van de Hamasleiders gaat uit naar oorlog, niet naar het opbouwen van hun eigen land. Hamas wil officieel geen vrede: het doet zelfs niet alsof! Het wil het hele land, álles. Er is geen compromis mogelijk; vreedzaam sámenleven kan voor hen niet. Israël is ‘de kleine satan’, geholpen door Amerika, ‘de grote satan’. Tja, met satan onderhandel je niet, hé? Hoe moet je als democratie met zo’n vijand omgaan die aan je grenzen op je uitroeiing uit is? Begripvol, inlevend...? Het is oh zo gemakkelijk voor ons om vanuit onze comfortabele zetel, op duizenden kilometers afstand van de bommenregen een moreel oordeel uit te spreken over de harde aanpak van Israël...

Je moet het hele conflict ook in breder perspectief zien: op het terrein zelf is Gaza uiteraard de underdog, in aantallen en militaire sterkte. Maar als we even uitzoomen, zien we Israël in het Midden-Oosten als een miniem joods landje, compleet omgeven door Arabische landen die stuk voor stuk meegevochten hebben in een rij van verbeten oorlogen om Israël van de kaart te vegen (1948, 1956, 1967, 1973). Van de hele regio heeft Israël 0,3% van de oppervlakte: waarom wordt het als ‘de boze agressor’ afgeschilderd? In 26 landen is de islam staatsgodsdienst, en in nog eens 24 landen is ze de meerderheid; het jodendom heeft één klein landje voor zichzelf: moet dat echt nog afgepakt worden? 0,2% van de wereldbevolking is joods tegenover 20% islamitisch: één tegen honderd. Wie is hier de bedreigende partij, wie de underdog? Wie is David en wie Goliath? Hezbollah in Zuid-Libanon, ook aangestuurd door Iran, heeft trouwens nog eens 100.000 raketten klaar liggen: een klein detail, hé.

RESPECTVOL

Israël heeft nooit oorlog gezocht met één van de buurlanden. Het heeft geen enkele imperialistische agenda: de joden willen enkel graag hun eigen land terug dat ze vroeger, al 3000 jaar geleden, hadden. Israël gaat respectvol om met alle Arabieren die vreedzaam met hen willen samenleven. 21% van de eigen bevolking is Arabisch. Er zijn meerdere Arabische politieke partijen, waarvan één in 1999 5 zetels in de Knesset haalde en in 2021 mee in de regering zetelde. In Jeruzalem zelf – ik ben er tweemaal geweest – klinken vijfmaal per dag alle minaretten: een hogere graad van religieuze tolerantie dan wij hier in België.

Decennia van eenzijdige berichtgeving in westerse media heeft de Palestijnse leiders moreel gesterkt in hun strijd. Maar je kan met dit conflict niet omgaan alsof het gelijke partijen zijn, alsof er evenveel geweld en schuld is aan beide kanten, alsof ze beiden even hard vrede willen. We kunnen onmogelijk doen alsof de Palestijnen 'geen andere keus' hadden. De haat in Gaza is er van kinds af aan in gepompt en wordt dagelijks aangewakkerd: de enige taal die Hamas kent is die van geweld, en alle schuld voor de problemen ligt 'bij die anderen daar'. Het gigantische hek rond Gaza was er in het begin helemaal niet: het is pas in 2019, na onophoudelijke aanvallen, dat Israël dit gebouwd heeft. Wat is de kip en wat het ei? De Palestijnse bevolking is vooral slachtoffer van hun eigen leiders, die op hun beurt marionetten zijn van machten in de buurlanden. De aanval van Hamas was een wanhoopsdaad, zonder enige kans op succes: hoogstens om weer de aandacht krijgen in de internationale pers of om het kruitvat grondig te laten ontploffen, maar dat lijkt toch zwaar tégen hen uit te draaien. Wat een nutteloze verkwisting van mensenlevens!

Dit is geen pleidooi voor een eenzijdige pro-Israël berichtgeving, maar: als de schendingen van mensenrechten door de Palestijnen evenveel zouden aangeklaagd worden, zou het beeld in de media er al heel anders uitzien. En: als wij door al onze buurlanden non-stop met de dood bedreigd zouden worden, hoe vreedzaam zouden wij reageren? Het is oh zo gemakkelijk om vanuit onze veilige bureaustoel kritiek te hebben. We mogen oprecht het beste voor iedereen op het oog hebben. Ik ben by the way ook voorstander van voedselhulp aan Gaza. Onze sympathie mag naar beide evenveel uitgaan. We hoeven ons niet tot één kamp te laten dwingen.

De auteur is denker, schrijver, leraar, medeoprichter van denktank Inspiratio